

JELENTÉS A KÖLTSÉGVETÉS TRÜKKJEIRŐL

JELENTÉS
A 2010. ÉVI
KÖLTSÉGVETÉS
TRÜKKJEIRŐL

JELENTÉS A 2010. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS TRÜKKJEIRŐL

Néhány héttel ezelőtt arra kértük a Magyar Országgyűlés képviselőit, hogy ne szavazzák meg a jövő évi költségvetést, mert annak előkészítése során ugyanolyan visszasságokat tapasztaltunk, mint korábban, a 2006. évi költségvetés benyújtása idején. Akkor ugyanis a költségvetési hiány tervezett, majd valós mértéke végül jelentősen eltért egymástól, hiszen először még 4,7%-ot jelzett előre a kormány, majd ezt 6,1%-ra változtatta, 2006 végére azonban 9,3%-os mértékű hiányt regisztráltak. Közben pedig tovább rontotta az átláthatóságot és a kiszámíthatóságot az is, hogy a parlament MSZP–SZDSZ-es többsége 2006 júliusában visszavonta a 2005 novemberében saját maga által elfogadott ötéves adócsökkentési törvényt. Ezekkel a trükkökkel a kormány megtévesztette a parlamenti képviselőket, a befektetőket és végső soron Magyarország valamennyi polgárát, akik abban a tévhitben adták le szavazatukat a választáson, hogy a kormány által meghirdetett gazdasági program fenntartható.

Jelen kiadványunkban arra vállalkoztunk, hogy listát készítsünk azokról a költségvetési tételekről, trükkökről, amelyek jelentősen befolyásolják majd a hiány mértékét.

*A magyar országgyűlés képviselőihez címzett
2009. november 27. keltezésű nyílt levél kibocsátói*

A parlament többsége által elfogadott 2010. évi költségvetés rossz irányba viszi Magyarországot, a magyar gazdaságot: nem segít kimotozítani az országot a gazdasági válságból, nem tesz konkrét lépéseket a versenyképesség javítása érdekében. Ráadásul tele van trükkökkel, nem reális makrogazdasági feltételezésekre épül, és fiktív adatokat tartalmaz mind a várható bevételek, mind pedig a kiadások tekintetében. Így egyáltalán nincs reális esély a 3,8 %-osra tervezett GDP arányos államháztartási hiány elérésére, annak mértéke ugyanis könnyen elérheti a 7-8 %-ot is.

A 2010. évben várható államháztartási hiányt növelő legfontosabb tételek a következők:

1. TÚLTERVEZÉS MIATTI BEVÉTELKIESÉS

A GDP kb. 1,5 %-os túltervezése miatt	kb. 200 mrd Ft
Adóbevételek túltervezése miatt	kb. 200 mrd Ft
Ebből: társasági adó	50-80 mrd Ft
ÁFA	50-80 mrd Ft
jövedéki adó	30-60 mrd Ft
ingatlan adó	40 mrd Ft

2. ALÁTERVEZÉS MIATTI TÖBBLETKIADÁS

Központi kormányzat	150 mrd Ft
Önkormányzatok	110 mrd Ft
Egészségügy	22 mrd Ft
2009. évi hiány áttolása 2010-re	80-100 mrd Ft
MNB veszteségére előzetes tartalékképzés	40 mrd Ft
MFB vesztesége	100 mrd Ft
Konszolidációs igények, garanciák MÁV, BKV, kórházak,	
önkormányzatok folyó kiadása 2010-ben	100 mrd Ft
Garanciahívások	100 mrd Ft

MAXIMÁLIS HIÁNYTÚLLÉPÉS ÖSSZESEN: 1.122 MRD FT

VALÓSZÍNŰSÍTHETŐ HIÁNYTÚLLÉPÉS: 700-950 MILLIÁRD FT

I. ROMLÓ MAKROKÖRNYEZET

Gyakorlatilag teljes egészében hiányoznak a költségvetésből a jelenleginél lényegesen kedvezőbb makrogazdasági környezet kialakítására irányuló lépések – a növekedés ösztönzése, munkahelyek teremtése, adócsökkentés, kis- és közepes vállalkozások támogatása, – márpedig ezek nélkül nincs kilábalás a válságból. A 2010. évi költségvetés a magyar gazdasági válság természetének tökéletes félreértelmezésén alapul, nevezetesen azon a feltételezésen, hogy a magyar válság kezelésének egyetlen módja az államháztartási egyenleg időleges javítása.

Az kétségtelen, hogy a finanszírozhatóság fenntartása a válságból való esetleges kilábalás nélkülözhetetlen feltétele, félreértés azonban azt hinni, hogy ez a feltétel önmagában elégséges. Ennél sokkal többre, az ország és a hazai vállalkozások versenyképességének lényeges javítására, az elmúlt hét esztendőben elvesztett versenyképességünk visszaszerzésére tett jelentős lépésekre lenne szükség.

Ezek közül a legfontosabbak a következők lennének:

- a kiszámíthatóság és megbízhatóság, az előreláthatóság javítása, vállalkozóbarát és szolgáltató állam kiépítése,
- az állami elvonások csökkentése, azaz az államháztartás jövedelem-újraelosztó szerepének korlátozása,
- a vállalkozásokkal és a magánszemélyekkel egyaránt feleslegesen packázó bürokrácia leépítése,
- a munkahelyteremtő hazai kis- és középvállalkozások fellendítése,
- az oktatás, a szakképzés, az innováció és az egészségügyi ellátás színvonalának emelése,
- a gazdaságot is a mocsárba lehúzó korrupció visszaszorítására tett lépéseket kellene látnunk egy, az ország előrevitelét célzó költségvetésben.

Ezek az intézkedések még nyomokban sem fedezhetők fel a jövő évi költségvetésben, a konkrét intézkedések gyakran inkább éppen az ellentétes irányba mutatnak.

Magyarország a visegrádi országcsoporton belül a versenytársaknál a GDP jóval nagyobb arányát vonja el a különböző adókon és járulékokon keresztül, és osztja el azokat újra az államháztartásban. A jövedelem-újraelosztás aránya nálunk

a GDP 50 %-át teszi ki, míg a velünk versenyző országokban 35% (Szlovákia) és 43% (Csehország) között változik. Az újraelosztási arány a 2010. évi költségvetésben sem csökken, sőt a valóságban inkább növekszik. Ez magasabb adóterhelést és újabb versenyhátrányt jelent a magyarországi vállalkozások számára.

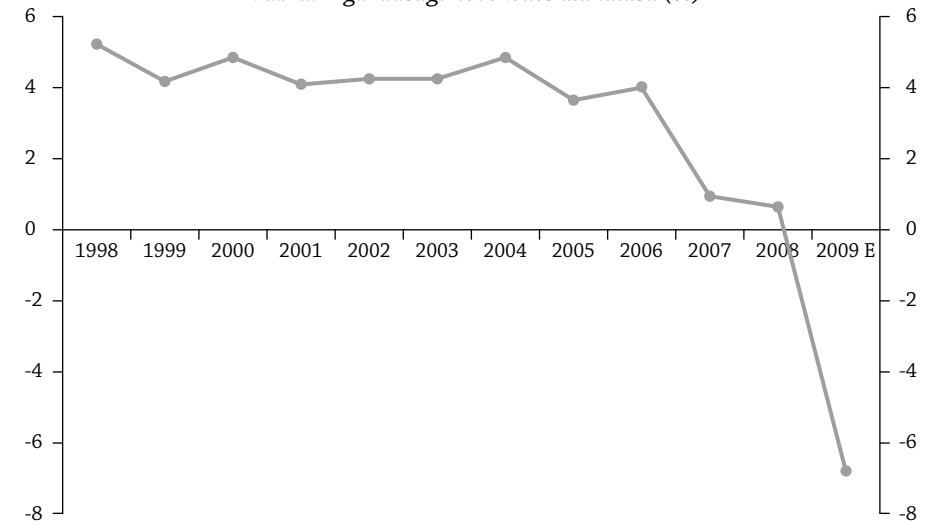
A kamatok a már-már elviselhetetlen mértékű államadósság és a megbízhatatlan, kiszámíthatatlan kormányzati gazdaságpolitika miatt ilyen magasak. Az államigazgatási kiadások jelentős része a felesleges bürokráciát, a szociális kiadások nem elhanyagolható hányada pedig a hazai vállalkozások háttérbe szorítása miatt is növekvő munkanélküliséget finanszírozza. Az állami beruházások gyakran irreálisan magas költsége nyilvánvalóan összefügg a gyorsan terjedő és burjánzó korrupcióval. Ezek az aránytalanságok 2002 után alakultak ki és az ebből fakadó társadalmi-gazdasági hátrányok már régóta világosan megmutatkoznak. A költségvetés pedig lényegében semmilyen szerkezeti változtatást nem tartalmaz. A szükséges súlypontok helyett inkább más területekről, az egészségügyből, az oktatásból, a nyugdíjából és a leginkább kiszolgáltatott emberek támogatásából akarnak elvonni, ahol azonban a nemzetközi összehasonlítások szerint nem költünk többet, mint versenytársaink.

• 1-ES TRÜKK: A 2010-ES GDP-ALAKULÁS JELENTŐS FELÜLTERVEZÉSE

Számos ponton irreálisak, fiktívek a költségvetés makrogazdasági feltételezései. Szakmailag megalapozatlannak, szinte komolytalannak látszik a gazdasági válság jelen körülményei között a 2010. évi tervezésnek a GDP mindössze 0,6 %-os csökkenésére való alapozása. A kétségtelenül meglévő jelentős bizonytalanságok mellett ennek valószerűtlenségét több érv is alátámasztja: ez az érték alig nagyobb, mint a GDP-számítás statisztikai hibája, arról nem is beszélve, hogy éppen néhány hónapja korrigálták a GDP-számítás statisztikai módszerét, amely korrekció következtében a 2010-re várt GDP-csökkenés 1%-ról a jelenlegi 0,6 %-ra csökkent.

Az agrárágazat mindenkor a GDP-számítás „sötét lova”. Viszonylag csekély, 3-4% körüli súlya ellenére jelentős, akár a teljes GDP 1%-át is meghaladó ingadozásokat képes produkálni, többnyire az időjárás, a kedvező termés függvényében. Nem tűnik reális feltételezésnek, hogy az idej, közepesnek mondható év után egy sokkal jobbal számolhatunk. Az ágazatban meglévő bizonytalanságok továbbgyűrűznek a teljes hazai élelmiszer-gazdaságra, fokozva a nemzetgazdasági hatásokat.

1. ábra: A gazdasági növekedés alakulása (%)

Forrás: KSH

Talán még ennél is nagyobb negatív hatással lehet azonban a hazai GDP alakulására az a tény, hogy az általában figyelembe vett német gazdasági fejlődés helyett a válság körülményei között a német import alakulásával kell sokkal inkább számolni. A magyar export, így a magyar GDP alakulása ugyanis elsősorban ettől függ. Márpedig 2009-ben és várhatóan 2010-ben is a német import alakulása jelentős mértékben alulmúlja a német GDP tervezett alakulását. Ugyanez igaz főbb uniós partnereinkre – Franciaországra, Ausztriára, Olaszországra – is.

Miután a válságból való kilábalás jeleit a gyakorlatban a hazai cégek nem érzékelik, az ennek érdekében tett kormányzati lépések általában inkább negatívan értékelhetők, az exportlehetőségekben nincs mérhető elmozdulás, a belföldi kereslet nem fog érdemben húzóerővé válni, így nehezen elképzelhető, hogyan maradhatna a 2010. évi GDP-visszaesés 2-4 % alatt.

Márpedig a tervszámokhoz mérten 1százalékpontos elmozdulás a GDP-ben mintegy 120-130 milliárd forintos változást indukál a költségvetésben. Nem túlzás tehát mintegy 200 milliárd forintos tervezési hibával számolnunk, pusztán a GDP felültervezése következtében.

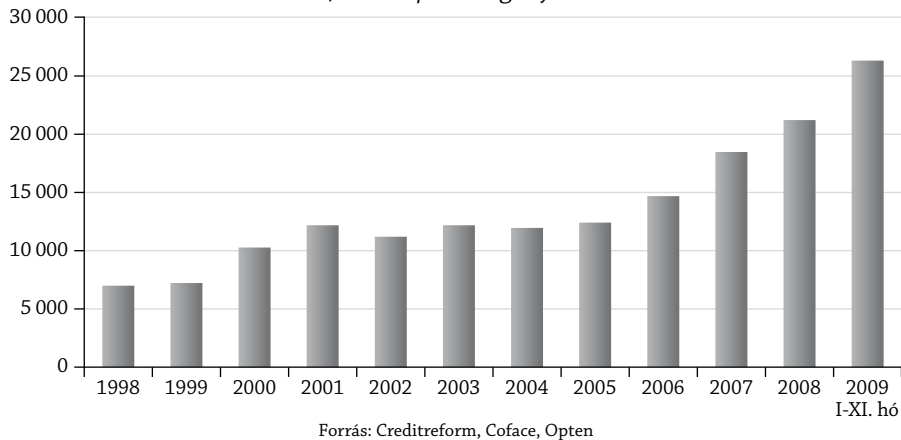
2-ES, 3-AS, 4-ES ÉS 5-ÖS TRÜKK

AZ ADÓBEVÉTELEK FELÜLTERVEZÉSE

A GDP említett felültervezésén túlmenően is megállapítható, hogy a 2010-es költségvetésben a túltervezés miatt fiktív adóbevételek szerepelnek. Elképzelhető, hogy a tervezők a gazdaság „fehéredésére” számítanak, ennek elősegítése érdekében azonban egyetlen érdemi lépést sem tettek. Sőt, az APEH és a Vám- és Pénzügyőrség tényleges gyengítésére, majd hogyanem szétverésére tett konkrét lépések következtében inkább az adóbeszedés hatékonyságának romlása, a gazdaság további „szürkülése” várható.

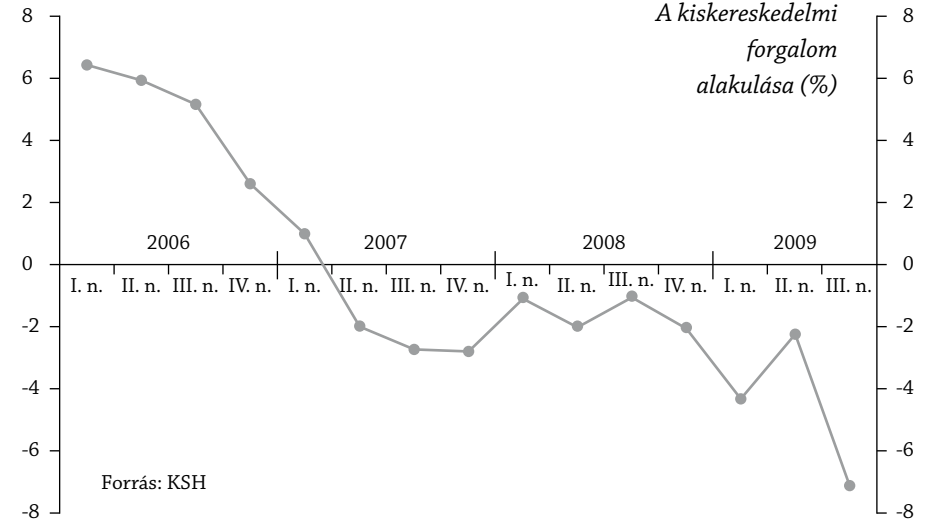
• 2-ES TRÜKK: A TÁRSASÁGI ADÓBÓL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK FELÜLTERVEZÉSE

2. ábra: A fizetésektelenségi eljárások száma

A romló gazdasági körülmények, a kis- és középvállalkozások egyre rosszabb helyzete, valamint az egyre több cégfelszámolás miatt irreális, hogy a társasági adóból származó bevétel elérje a tervezett mértéket. Ezen adónem esetében 50-80 milliárd forintos felültervezésről van szó.

• 3-AS TRÜKK: AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓBÓL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL FELÜLTERVEZÉSE

A munkanélküliség tizenhárom éves rekordot döntve immár 10,4 %-on áll, a reálbérek pedig az elmúlt egyéves összehasonlításban több mint 3 %-kal csökkentek, így a fogyasztás visszaesése miatt irreális az általános forgalmi adóból tervezett bevétel elérése, ez esetben is 50-80 milliárd forintos felültervezésről van szó.

• 4-ES TRÜKK: A JÖVEDÉKI ADÓBÓL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL FELÜLTERVEZÉSE

A fogyasztás visszaesése és az adóbeszedés hatékonyságának jelentős csökkenése miatt a jövedéki adóból származó bevétel 30-60 milliárd forinttal fog elmaradni a várakozásoktól.

• 5-ÖS TRÜKK: AZ INGATLANADÓBÓL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL SZEREPELTETÉSE A KÖLTSÉGVETÉSben

40 milliárd forintos adóbevételre számít a költségvetés az újonnan bevezetendő ingatlanadóval, holott ez egy teljesen fiktív bevétel, hiszen az Alkotmánybíróság vizsgálja a kérdést, a Fidesz pedig világossá tette, hogy kormányra kerülése után azonnal eltörli ezt az adófajtát.

II. ALULTERVEZETT KIADÁSOK

A kormány jelentős kiadáscsökkentésekkel számol a költségvetésben, ezek jórésze azonban fiktív és feltűnően megalapozatlan. Ugyanaz a gyakorlat tért vissza, amelyet többször, kisebb-nagyobb eltéréssel már több évtizede eredménytelenül próbál alkalmazni egy-egy kormányzat: kevesebb pénzt kell adni, és az egyes intézmények, önkormányzatok, vállalatok majd átszervezik magukat, tartósan csökkentik működési költségeiket. Ez azonban nem így van. Ha nincs ésszerűsítés és szerkezeti átalakítás, a kevesebb költségvetési támogatás többnyire csak azt eredményezi, hogy a költségvetési szervek kiadásaikat nem, vagy legfeljebb átmenetileg csökkentik. Megpróbálják azokat hitelekből (gyakran a kifizetetlen számlaállomány növekedésével a beszállítók hiteleiből) finanszírozni, vagy ha ez nem megy, a szükséges dologi kiadások, felújítások, karbantartás elhalasztásával a jövőre tolják a kiadásokat, egészen addig, amíg a lehulló vakolat vagy a beomló tető miatt költségvetési forrásokra tesznek szert. Kis túlzással azt lehet mondani: általános iskolai alapszabály – legalábbis a költségvetési szakemberek körében –, hogy struktúraváltás, szerkezeti átalakítás, feladatcsökkentés nélkül nincs valós költségvetési megtakarítás.

Márpedig a 2010. évi költségvetésben a legtöbb tervezett kiadáscsökkentéshez semmilyen szerkezeti átalakítás nem kapcsolódik. Ezért nagy biztonsággal állítható, hogy ezek fenntarthatatlanok lesznek. Egy részük valószínűleg már az év első hónapjaiban sem lesz betartható, más részükről esetleg csak később, az év második felében derül ki, hogy betarthatatlan. Ilyen típusú bombák, csontvázak tömegesen szerepelnek az elfogadott költségvetésben.

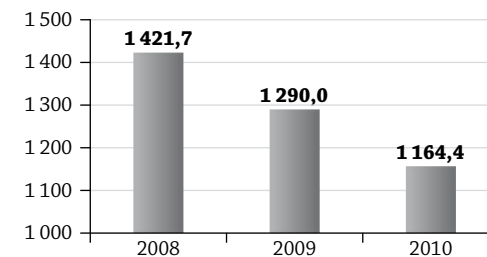
- **6-OS TRÜKK: A KÖZPONTI KORMÁNYZAT STRUKTÚRAVÁLTÁS NÉLKÜLI FORRÁSMEGVONÁSA**

Indokolt lehetne a központi kormányzati apparátus fenntartásából való forráski vonás, ha ez a szükséges átszervezéssel párosult volna. Kétségtelen, hogy az elmúlt esztendőben az államigazgatás nem az ésszerűbb, takarékosabb gazdálkodás, hanem éppen ellenkezőleg, az ésszerűtlen pazarlás irányába mozdult el, aminek helyes lenne megálljt parancsolni, hiszen indokolatlanul magas költséggel működik az indokolatlanul túlduzasztott államapparátus. Csakhogy így struktúra-

váltás nélkül a költségek csak átmenetileg, fenntarthatatlanul, látszólag vagy egyáltalán nem csökkenthetők. Mindez azt jelenti, hogy a költségvetésnek ezen a helyen újabb 150 milliárd forint kiadással kell számolnia.

- **7-ES TRÜKK: AZ ÖNKORMÁNYZATOKAT FELADATELVONÁS NÉLKÜL SÚJTÓ FORRÁSELVONÁS**

4. ábra: *Helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója*

Forrás: a 2008. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény, a 2009. évi költségvetési törvény és a 2010. évi költségvetési törvény

Az egészségügyi, oktatási, szociális és egyéb intézmények százait fenntartó önkormányzatoktól a kormány úgy vont el forrásokat, hogy közben nem csökkentette, hanem növelte feladataikat. Az iskolák, kollégiumok, kórházak, rendelők, idősotthonok működőképességének fenntartása érdekében a költségvetésnek 110 milliárd forintot kell még előteremtenie.

- **8-AS TRÜKK: FIKTÍV BEVÉTELEKBŐL FEDEZNÉK A GYÓGYÍTÓ-MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGET**

Az utóbbi esztendőben az egészségügyi és az oktatási intézmények finanszírozása is a költségvetési kozmetikázás eszközévé vált. Mivel azokon a területeken, ahol indokolt lett volna, elsősorban a bürokrácia és a korrupció területén a kormány nem tudott, vagy nem akart kiadásokat csökkenteni, rendszeresen az egészségügy és az oktatás területén igyekezett takarékoskodni. Ez ugyanúgy látszatmegoldásokat, fenntarthatatlan csökkentéseket eredményezett, mint az önkormányzatok esetében. Természetesen kellene és valószínűleg lehetne is ésszerűsíteni mind az egészségügy, mind pedig az oktatás területén, a nemzetközi összehasonlítások azonban

inkább azt mutatják, hogy mindkét terület inkább alulfinanszírozott. Mivel a gyógyító-megelőző tevékenységek fedezésére a kormány 22 milliárdos fiktív bevételt állított a költségvetésbe, ezt az összeget elő kell teremteni a valóságban is.

9-ES, 10-ES ÉS 11-ES TRÜKK

A 2009-ES HIÁNY ÁTTOLÁSA A JÖVŐ ÉVRE

- 9-ES TRÜKK: A KÓRHÁZAKNAK JÁRÓ TÁMOGATÁS KIFIZETÉSE A JÖVŐ ÉV TERHÉRE

Már szeptemberben, a kórházak finanszírozásáról kötött alkuval megkezdődött a valójában 2009-ben keletkezett költségvetési hiány egy részének 2010-re való áttolása. Ekkor ugyanis összesen 11 milliárd forint idei kifizetést vállalt a kormány a kórházak részére, gyakorlatilag a jövő évi hiány terhére.

- 10-ES TRÜKK: A JÖVEDÉKI TERMÉKEK JÖVŐ ÉVI ZÁRJEGYEINEK ÉRTÉKESÍTÉSE AZ IDEI ÉVBEN

Decemberben újabb látványos tétellel folytatódik az áttolás, hiszen a jövedéki adó alá eső termékek jövő évi zárjegyeinek még az idén történő értékesítése eddig összesen mintegy 20 milliárd forintnyi nagyságrendet tesz ki.

- 11-ES TRÜKK: A JÖVŐ ÉVRE TERVEZETT ADÓBEVÉTELEK ELŐREHOZÁSA ÉS AZ IDEI ÉVI KIADÁSOK ELHALASZTÁSA

Az adóbevételek előrehozása és a kiadások áttolása az év végén bizonyos „játékteret” ad a kormánynak a költségvetési hiány „kozmetikázására”. Ennek pontos nagyságrendje nehezen becsülhető, hiszen jórészt csak december utolsó napjaiban merül fel, az előkészületekből azonban összesen nagyjából 80-100 milliárd forint, a GDP kb. 0,4 %-ára becsülhető e tétel nagyságrendje.

- 12-ES TRÜKK: A MAGYAR NEMZETI BANK VESZTESÉGÉNEK FEL NEM TÜNTETÉSE A KÖLTSÉGVETÉSBEN

A hatályos jogszabályok szerint a Magyar Nemzeti Bank veszteségét a felmerülést követő három év alatt egyenletesen elosztva kell a költségvetésben elszámolni, már-

pedig ilyen tétellel a kormány nem számolt. Holott még abban az ételszerűtlenül kedvező esetben is kellene ezzel számolni, ha a veszteséget csak a 2011-es évtől kezdve kellene elszámolni. Egy év alatt, egyszerre ugyanis lehetetlen lesz megfelelő nagyságú összeget kivonni a célra a költségvetésből, így már 2010. évi költségvetésben el kell különíteni legalább 40 milliárd forintot.

- 13-AS TRÜKK: A MAGYAR FEJLESZTÉSI BANK VESZTESÉGÉNEK FEL NEM TÜNTETÉSE A KÖLTSÉGVETÉSBEN

Nehezen meghatározható nagyságú veszteséget jelenthet a költségvetésnek a Magyar Fejlesztési Bank valószínűleg szükségessé váló „kezelése”. A jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a legtöbb állam feltőkésíteni kényszerült gyakran még a magántulajdonban lévő bankokat is, nehezen képzelhető el, hogy éppen csak a magyar állam tulajdonában lévő fejlesztési bankban ne halmozódott volna fel jelentős veszteség. Amit kívülről is látni lehet, az az MFB által árfolyam-garanciával nyújtott hitelek nagyjából 100 milliárd forintra becsülhető eddigi vesztesége, amit nyilvánvalóan ki kell majd fizetni a költségvetésből. Ez a várhatóan szükséges feltőkésítés minimuma.

14-ES, 15-ÖS, 16-OS ÉS 17-ES TRÜKK

- A MÁV, A BKV, A KÓRHÁZAK ÉS AZ ÖNKORMÁNYZATOK
- ADÓSSÁGKONSZOLIDÁCIÓS IGÉNYEINEK
- NEM SZEREPELTETÉSE A KÖLTSÉGVETÉSBEN

A „trükkös” költségvetési tervezés fedezhető fel a nagy valószínűséggel fellépő, mondhatni nyilvánvaló költségvetési konszolidációs igények figyelmen kívül hagyásában, be nem tervezésében is. A MÁV, a BKV, a kórházak és az önkormányzatok esetében a költségvetés évek óta azt a trükköt alkalmazza, hogy ezek kiadásait rendszeresen alultervezik, a többletkiadásokat ezek a szervezetek hitelek felvételével fedezik, így kiadásaik ezen része elvileg kívül van az állambháztartáson. Mivel a hiteleket saját forrásaikból nyilvánvalóan soha sem tudják visszafizetni, ezeket az adósságokat az állam időről ide „bekonzolidálja” az államadósságba, az éves folyó veszteségek azonban tulajdonképpen a mindenkori költségvetés kiadásait terhelik. (A MÁV adósságait utoljára 1999-ben és 2001-ben konszolidálták.) Bizonyos

formában és bizonyos mértékig ezen tételek figyelmen kívül hagyása is alátervezésnek fogható fel, hiszen ezek egy részét a józan ész szabályai szerint a 2010-es költségvetésben szerepeltetni kellett volna. Nagy biztonsággal állítható ugyanis, hogy lesznek olyan tételek, amelyeket 2010-ben a költségvetésből ki kell majd fizetni. Természetesen az egyes kötelezettségek szerkezetének pontos ismerete nélkül nehéz ezen szükséges konszolidáció pontos mértékét felbecsülni, ezt a munkát az államapparátusnak a költségvetés készítése során kellett volna elvégeznie.

2009 végén a MÁV 210-220 milliárd, a BKV mintegy 90 milliárd, az önkormányzatok mintegy 100 milliárd, a kórházak pedig 110 milliárd forint adóssággal rendelkeznek, összesen tehát hozzávetőlegesen 500 milliárd forintnyi adósságról van szó. A hivatalos indoklás szerint ezek a tételek nem terhelik majd a 2010-es költségvetést, hiszen az adósság tovább görgethető, nem kell ezeket jövőre feltétlen konszolidálni. Nagyon valószínűtlen azonban, hogy ez az évek óta folyó helytelen gyakorlat a végtelenségig folytatható. A romló gazdasági helyzetben a hitelező bankok sem fogják ezeket az adósságokat görgetni, úgyhogy azok rövid időn belül visszahullnak az állam „nyakába”. Még szélsőségesebb nézetek szerint engedni kell az adóssokat csődbe menni, és bukják el a hiteleket a bankok. Ez azonban nyilván lehetetlen, hiszen a hiteleket döntően az állam garantálta, arról nem is beszélve, hogy ezek közfeladatokat ellátó szervezetek adósságai, amelyek a költségvetést elkerülő finanszírozás miatt keletkeztek.

- 18-AS TRÜKK: AZ ÁLLAMI VÁLLALATOK VESZTESÉGEINEK NEM SZEREPELTETÉSE A KÖLTSÉGVETÉSBEN

A 2008-ban elfogadott közpénzügyi törvény 2010-től kezdődően rendezi a kvázi-fiskális adósságok elszámolását úgy, hogy az állami vállalatok veszteségét a mérlegkészítést követő évben kell a költségvetésben elszámolni. A 2009-es veszteségek elszámolása ennek ellenére nem szerepel a költségvetésben. Ez csak a MÁV és a BKV esetében mintegy 70 milliárd forintra tehető. Minimális igényként az fogalmazható meg, hogy ezen szervezetek 2010-ben várhatóan összesen legalább 100 milliárd forintos veszteségét szerepeltessék a költségvetésben, holott tekintetbe véve az eddig felhatalmazott 500 milliárd forintnyi veszteséget, összesen akár 600 milliárd forintnyi konszolidáció is szükséges lehet. Évekkel ezelőtt hozzá kellett volna látni ezen feladatok ellátásának racionálisabb és olcsóbb módjainak kialakításához, és akkor kisebb adósság halmozódott volna fel, most azonban a már kialakult helyzetet kell kezelni.

- 19-ES TRÜKK: AZ ÁLLAMI GARANCIÁVÁLLALÁSOK NEM SZEREPELTETÉSE A KÖLTSÉGVETÉSBEN

2009 végéig összesen 2300 milliárd forint értékben vállalt az állam garanciát különböző költségvetési szereplők kiadásaira. Ezek egy részének lehívásával a költségvetés egyáltalán nem számolt, márpedig a becslések szerint 100 milliárd forintnyi garancia lehívása reális lehet.

- 20-AS TRÜKK: A TARTALÉK JELENTŐS RÉSZE MÁR NEM LÉTEZIK

A hivatalos előterjesztés szerint a 2010-es költségvetés eredetileg 325 milliárd forintos tartalékkal számolt az előre nem látható kiadások fedezetére. Ez szép is lenne, csak hogy nem igaz. Ugyanis már több mint 150 milliárd forintot elköltöttek a kórházak támogatására a jövő év terhére, a távfűtés áfájának csökkentésére, a BKV finanszírozására, az afganisztáni szerepvállalásra, és a kormány – az ellenzék és a közvélemény nyomására – végül meghátrált a gyermekétkeztetés támogatásának csökkentésétől. Tényleges tartalék így alig 150 milliárd forint maradt.

KONKLÚZIÓ

A trükkökkel teli költségvetés el nem fogadására felhívó nyílt levél aláírói ezzel a kiadvánnyal elsősorban azt a célt kívánja szolgálni, hogy soha többet, egyetlen kormány se engedhesse meg magának, hogy – amint azt Gyurcsány Ferenc mondta – „trükkök százai”-tól hemzsegő költségvetést készítsen, mert annak következményei – mint ahogyan azt tapasztalhatjuk – hosszútávon éreztetik hatásukat, elveszik az ország hitelességét, és ellehetetlenítik a gazdasági versenyképesség helyreállítását.

